

Politica europeană de formare judiciară

Formarea judiciară europeană este importantă pentru toți practicienii din domeniul juridic, dar în special pentru judecători și procurori, pentru a le permite să obțină competențe de aplicare a cadrului legislativ european. Încrederea și înțelegerea reciprocă între practicienii din domeniul dreptului va asigura respectarea clară și consecventă a drepturilor persoanelor fizice și ale întreprinderilor.

Cooperarea în vederea îmbunătățirii formării judiciare europene

Ținând cont de noile responsabilități conferite Uniunii Europene prin Tratatul de la Lisabona și în vederea punerii în aplicare a priorităților stabilite de Programul de la Stockholm în domeniul formării judiciare europene, Comisia Europeană a publicat, în septembrie 2011, comunicarea intitulată [Instaurarea unui climat de încredere în justiție la nivelul UE – o nouă dimensiune a formării judiciare europene](#). Obiectivul acestei comunicări era de a da o nouă dimensiune formării judiciare europene și de a face posibil accesul unui număr și mai mare de practicieni din domeniul dreptului la o formare de înaltă calitate în materia dreptului Uniunii Europene.

În cadrul unui studiu al Parlamentului European, trei pătrimi dintre judecători și procurori au declarat că numărul cazurilor care implică dreptul Uniunii a crescut de-a lungul anilor. Prin urmare, este necesar să se îmbunătățească și să se extindă programele de formare oferite la nivelul UE. Aproape jumătate dintre judecătorii și procurorii respondenți soluționează cauze în materia dreptului UE cel puțin o dată la fiecare trei luni. Prin urmare, 65 % dintre judecători și procurori consideră cunoașterea dreptului UE și punerea în aplicare a acestuia ca fiind relevante pentru atribuțiile lor (*rezultate ale unui sondaj realizat în rândul judecătorilor, procurorilor și al personalului instanțelor din statele membre ale UE referitor la experiențele acestora în materie de formare judiciară: studiul Parlamentului European cu privire la „Formarea judiciară în statele membre ale UE”, 2011*).

Obiectivul Comisiei Europene este de a **permite unui număr de 700 000 de practicieni din domeniul dreptului**, care reprezintă jumătate dintre practicienii în domeniul dreptului din Uniunea Europeană, să participe, până în **2020, la activitățile de formare judiciară europeană**, prin utilizarea resurselor disponibile **la nivel local, național și european**, în conformitate cu obiectivele [Programului de la Stockholm](#).

Realizarea acestui obiectiv ține de **responsabilitatea comună a tuturor părților interesate**. Statele membre, consiliile magistraturii, organismele **naționale și europene de formare judiciară**, profesiile juridice la nivel național și european trebuie **să se angajeze** să integreze dreptul UE și punerea în aplicare a acestuia în cadrul cursurilor de formare la nivel național și local și să crească numărul activităților de formare în materia dreptului UE, precum și numărul participanților la astfel de sesiuni.

Luarea de măsuri

Comisia **solicită statelor membre și profesiilor juridice** să se asigure că **practicienii din domeniul dreptului beneficiază, pe parcursul carierei, de cel puțin o săptămână de formare în materia acquisului** Uniunii și a instrumentelor juridice ale acesteia.

Comisia **se angajează să sporească finanțarea disponibilă** pentru formarea judiciară europeană, în vederea sprijinirii **proiectelor de înaltă calitate**, cu impact european deosebit. Obiectivul proiectelor va fi acela de a forma practicienii din domeniul dreptului pe teme legate de legislația UE, inclusiv de a dezvolta programe de e-learning. În contextul noului cadru financiar multianual 2014-2020, formarea judiciară europeană constituie o prioritate în vederea sprijinirii formării **anuale, până în anul 2020, a peste 20 000 de practicieni din domeniul dreptului**.

Informațiile suplimentare cu privire la **sprijinul financiar acordat de UE** pentru proiectele de formare judiciară europeană sunt disponibile pe site-ul [Direcției Generale Justiție și Consumatori](#), al [Direcției Generale Concurență](#), al [Direcției Generale Migrație și Afaceri Interne](#) și al [Oficiului de Luptă Antifraudă \(OLAF\)](#).

Începând din 2013, Comisia sprijină AIAKOS, un program de schimburi de două săptămâni pentru noii judecători și procurori, gestionat de Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN). De asemenea, Comisia va elabora măsuri complementare prin promovarea rolului de sprijin al portalului european e-justiție și prin redactarea unor orientări cu caracter practic privind, de exemplu, metodologiile de formare și procesele de evaluare.

Mai mult, Comisia încurajează parteneriatele public-privat ca o modalitate de dezvoltare a unor soluții inovatoare de formare. Aceste parteneriate pot ajuta în special la extinderea formării judiciare europene, în ceea ce privește numărul de activități oferite și numărul de participanți care pot beneficia de aceste activități.

Comisia a elaborat o serie de module de formare privind punerea în aplicare a unor instrumente legislative europene specifice. Acestea sunt disponibile gratuit și pot fi adaptate la contextele naționale respective și la diferite grupuri-țintă de către formatorii care organizează cursuri de formare specializate. Modulele sunt disponibile la secțiunea „Material didactic” a portalului.

Evaluarea situației actuale

Comisia publică anual un raport în limba engleză privind participarea practicienilor din domeniul dreptului la sesiuni de formare în materia dreptului UE în Uniunea Europeană:

- [Raportul din 2018](#)
- [Raportul din 2017](#)
- [Raportul din 2016](#)
- [Raportul din 2015](#)
- [Raportul din 2014](#)
- [Raportul din 2012](#), publicat în 2013
- [Raportul din 2011](#), publicat în 2012

În perioada 2013-2014, Comisia a derulat **proiectul-pilot privind formarea judiciară europeană** propus de Parlamentul European pentru a identifica cele mai bune practici de formare a practicienilor din domeniul dreptului în materia dreptului UE. Rezultatele sunt publicate aici:

- **Studiul privind cele mai bune practici în materie de formare a judecătorilor și a procurorilor**, încredințat Rețelei Europene de Formare Judiciară (EJTN):
Raportul este disponibil în limba [engleză](#). Rezumatul este disponibil în limbile [engleză](#) și [franceză](#).
Fișele informative privind bunele practici în materie de formare sunt disponibile la [secțiunea](#) cu același nume a portalului. Acestea vor ajuta formatorii și furnizorii de servicii de formare din cadrul tuturor profesiilor juridice să își îmbunătățească practicile în ceea ce privește evaluarea necesităților de formare, metodologia de formare sau evaluarea.
- **Studiul privind situația actuală a formării avocaților în materia dreptului UE**, încredințat Consiliul Barourilor și Societăților de Drept din UE (CCBE) și Centrului European pentru Judecători și Avocați al EIPA:
Raportul este disponibil sub formă de [revistă interactivă](#) și în [format .pdf](#) în limba engleză. Rezumatul este disponibil în limbile [engleză](#) și [franceză](#).
Fișele informative privind sistemele de formare a avocaților din toate statele membre ale UE sunt prezentate în secțiunea portalului referitoare la formarea practicienilor din domeniul dreptului la nivel național. Acestea pot ajuta barourile naționale și autoritățile aferente să evalueze nivelul de formare al oricărui avocat candidat care dorește să își exercite dreptul la libertatea de stabilire în UE.
Unele anexe la raportul menționat sunt disponibile în limba engleză, precum [anexa B – rezultate în urma consultărilor](#) și [anexa H: chestionarul 1 privind sistemele de formare și explicațiile aferente, chestionarul 2 privind furnizorii de servicii de formare și explicațiile aferente și chestionarul 3 privind bunele practici de formare și explicațiile aferente](#).
Site-ul proiectului este disponibil [aici](#).
- **Studiul privind situația actuală a formării personalului instanțelor în materia dreptului UE și promovarea cooperării dintre furnizorii de servicii de formare a personalului instanțelor la nivelul UE**, încredințat consorțiului Centrului European pentru Judecători și Avocați al EIPA format din Justice Coopération Internationale (JCI, Franța), Scottish Court Services (Serviciul pentru instanțe din Scoția, Regatul Unit), Centro de Estudios Juridicos (Centrul de studii judiciare, Spania), Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury (Școala națională de formare a judecătorilor și procurorilor, Polonia) și Staatsministerium der Justiz und für Europa (Ministerul Justiției și Afacerilor Europene din Saxonia, Germania):
Studiul este disponibil în limba [engleză](#). Rezumatul este disponibil în limbile [engleză](#) și [franceză](#). Recomandările studiului în

vederea îmbunătățirii formării personalului instanțelor sunt de asemenea disponibile în limbile [engleză și franceză](#).

Un rezumat al principalelor sarcini și roluri ale personalului Curții de Justiție a UE poate fi găsit în [acest tabel](#). Descrierea detaliată a sarcinilor personalului instanțelor din fiecare stat membru va fi publicată în curând pe paginile portalului dedicate statelor membre.

Descrierea sistemelor de formare a personalului instanțelor din statele membre va fi publicată în secțiunea „[Formarea practicienilor din domeniul dreptului la nivel național](#)” a portalului.

- **Proiectul de promovare a cooperării dintre părțile interesate din domeniul judiciar privind formarea judiciară europeană**, atribuit Rețelei Europene de Formare Judiciară (EJTN):
Raportul este disponibil în limba [engleză](#). Rezumatul este disponibil în limbile [engleză și franceză](#).
Fișele informative privind rolul rețelelor judiciare de formare la nivel european sunt disponibile în secțiunea „[Rețele și structuri europene de formare](#)” a portalului.

Context

În 2006, Comisia Europeană a prezentat Parlamentului European și Consiliului o [comunicare](#) privind formarea judiciară în Uniunea Europeană.

În 2008, Consiliul și reprezentanții guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, au adoptat o [rezoluție](#) privind formarea judecătorilor, procurorilor și a personalului instanțelor în Uniunea Europeană.

În 2009, Parlamentul European a publicat un [studiu privind consolidarea formării judiciare în Uniunea Europeană](#), disponibil în limba franceză.

Intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona în decembrie 2009 a oferit temeiul juridic pentru activitățile de formare judiciară europeană. Articolele 81 și 82 enumeră „sprijinirea formării profesionale a magistraților și a personalului din justiție” printre măsurile necesare în vederea consolidării cooperării judiciare în materie civilă, comercială și penală.

În decembrie 2009, Consiliul a adoptat [Programul de la Stockholm](#), care se concentrează pe formarea judiciară europeană pentru toate profesiile juridice.

În [Planul de acțiune](#) al Programului de la Stockholm și în [Raportul](#) privind cetățenia UE în 2010, Comisia a declarat prioritară formarea judiciară europeană. De asemenea, Parlamentul European a subliniat cu consecvență faptul că o formare judiciară adecvată contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea funcționării pieței interne și la facilitarea exercitării [drepturilor](#) de către cetățeni.

La sfârșitul anului 2010, Comisia a lansat o consultare în rândul părților interesate, incluzând statele membre, membrii Forumului privind justiția (*Justice Forum*), precum și [Rețelele și structurile europene de formare](#) și membrii acestora. Rezumatul rezultatelor consultării poate fi accesat [aici](#).

La 13 septembrie 2011, Comisia Europeană a adoptat comunicarea intitulată [Instaurarea unui climat de încredere în justiție la nivelul UE – o nouă dimensiune a formării judiciare europene](#).

În concluziile sale din 27 și din 28 octombrie 2011 privind formarea judiciară europeană ([disponibile în limba engleză](#)), Consiliul Justiție și Afaceri Interne a încurajat schimbul anual de informații cu Comisia cu privire la activitățile disponibile de formare în materia dreptului UE și la numărul practicienilor formați și a solicitat Comisiei să prezinte un raport anual privind formarea judiciară europeană.

În 2012, Parlamentul European a propus un proiect-pilot privind formarea judiciară europeană, cu scopul de a contribui la:

- identificarea celor mai bune practici de formare a judecătorilor, a procurorilor și a profesioniștilor din domeniul judiciar în sistemele și tradițiile judiciare naționale, precum și în dreptul Uniunii,
- identificarea celor mai eficiente modalități de a oferi cursuri de formare în dreptul Uniunii și în sistemele juridice naționale pentru judecători, procurori și profesioniștii din domeniul judiciar, la nivel local, precum și de a promova dialogul și coordonarea dintre judecătorii și procurorii din UE,
- încurajarea furnizorilor de servicii de formare judiciară europeană de a face schimb de idei cu privire la cele mai bune practici și de a le comunica în întreaga UE și
- îmbunătățirea cooperării dintre Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN) și instituțiile naționale de formare judiciară. Printre furnizorii de formare se numără Academia de Drept European și organizațiile profesionale de nivel european, precum Rețeaua europeană de Consilii ale Magistraturii, Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție, Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme și Rețeaua procurorilor generali ai Curților Supreme de Justiție ale UE.

În noiembrie 2013, doamna vicepreședintă Reding a ținut un discurs în limba engleză în cadrul atelierului Parlamentului European pe tema „[Formarea juridică: un instrument esențial pentru excelența judiciară europeană](#)”.

În luna iunie 2016, Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN) a adoptat nouă principii privind formarea judiciară, atât ca fundament pentru sistemul judiciar în activitatea de gestionare a nevoilor interne de formare, cât și ca un cadru pentru furnizorii de formare în activitatea de planificare și furnizare de instruire pentru judecători și procurori. Principiile abordează aspecte precum dreptul la formarea judiciară în cursul timpului de lucru, responsabilitatea pentru asigurarea resurselor necesare, formarea inițială obligatorie la începutul carierei, utilizarea metodelor moderne de instruire și includerea printre subiectele de formare a tehnicilor și a problemelor de bază nejuridice. Textul principiilor și informații de fond pot fi găsite aici în [engleză](#) și în [franceză](#).

Studii aferente

[Consolidarea cooperării judiciare în Uniunea Europeană](#) (1694 Kb), 2009, în limba franceză

[Formarea judiciară în statele membre ale UE](#), 2011, în limba engleză

Atelierul Parlamentului European pe tema „Formarea practicienilor din domeniul dreptului: predarea dreptului Uniunii și a competențelor judiciare”: [Sesiunea I – studierea și accesarea dreptului Uniunii](#): [exemple de bune practici](#) și [Sesiunea II – îmbunătățirea încrederii reciproce](#) (în limba engleză), 2013.

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

Ultima actualizare: 15/04/2019